

Naslov članka/Article:

**Darja Koter, Akademija za glasbo.
Univerza v Ljubljani – 80 let. 1939–2019.**

Avtor/Author:

Dr. Franc Križnar

DOI:

CC licenca

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

Glasba v šoli in vrtcu št. 2/2021, letnik 24

ISSN 1854-9721

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Kraj in leto izdaje: Ljubljana, 2021

Spletna stran revije:

<https://www.zrss.si/strokovne-revije/glasba-v-soli-in-v-vrtcu/>

Dne 6. januarja 2022, ob 19.30, se bo v Dvorani Marjana Kozine Slovenske filharmonije, odvil koncert izbranih prvonagrajencev ob spremljavi Orkestra Slovenske filharmonije. Vabljeni!

In še napovednik tekmovanj za leto 2022 (gl. link s QR kodo razpisov tekmovanj):

- 15. tekmovanje mladih slovenskih baletnih plesalcev – BALTEK, 15.–17. 2. 2022; zaključni koncert nagrajencev, v Kulturnem centru Lendava, 17. 2. 2022, ob 16.00 uri,

- 51. tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije – TEMSIG; predtekmovanja: 1.–5. 2. 2022, državno tekmovanje 7.–22. 3. 2022; zaključni koncert prvonagrajencev, 25. 3. 2022, Kazinska dvorana SNG Maribor.

Dr. Franc Križnar Darja Koter, Akademija za glasbo. Univerza v Ljubljani – 80 let. 1939–2019.

Ljubljana, 2020, 335 str.,
format 24 x 17 cm, 29,90 €

Predtakt knjige je pospremila kar avtorica knjige same D. Koter. V *Uvodu* (str. 9–11) naniza v vseh teh osemdesetih letih naše glasbene *alma mater* njene predhodnike. To so poročila in zborniki (1965, 1989, 1999, 2011), ki so doslej izšli ob pomembnih obletnicah AG (UL). Nato avtorica oriše *glasbeno šolstvo na Slovenskem do leta 1939* (*Poučevanje glasbe v redovnih, cerkvenih, javnih in drugih šolah*, *Glasbena šola ljubljanske Glasbene matice in druge glasbene šole* in *Konservatorij Glasbene matice in Državni konservatorij*; 13–34) torej do ustanovitve (prve) *Glasbene akademije (1939–1945): ustanavljanje akademije v primežu političnih in osebnih koristi* in *Delovanje Glasbene akademije do konca druge svetovne vojne* (35–65). Sledi najboljše poglavje *Akademija za glasbo v socialistični Jugoslaviji (1945–1991)*, ki oriše omenjeno publikacijo

za časovno obdobje skoraj pol stoletja (47 let): *Akademija in Srednja glasbena šola v sobivanju (1945–1953)*, *Akademija za glasbo od 1953 do 1968* in *Akademija za glasbo v letih 1975 do 1991 in pridružitve k Univerzi v Ljubljani* (67–174). Naslednje poglavje *Akademija*

za glasbo v samostojni Sloveniji (1991–; 175–265) je v vsebinskem pogledu zadnje dejanje tetralogije: *obdobje od 1999 do 2009* in *bolonjski prenosi do sedanjosti*. Še posebej je popisano *jubilejno (študijsko) leto 2019/2020* (80. leto; 267–278). V *sklepni misli* (279–282) avtorica še enkrat podčrta najpomembnejše mejnike vsega, zdaj že več kot osemdesetletnega razvoja današnje *Akademije za glasbo v Ljubljani* v okviru *Univerze v Ljubljani*. Ta se še kar nadaljuje, uspešno, tako kot še nikoli prej. *Povzetek* (283–292) je neke vrste apoteoza vsega že predstavljene-ga v skrajšani obliki. Sledi še prevod povzetka *Synopsis* (293–304) z nekaj modifikacijami. V okviru znanstvenega aparata je tu še *izbor virov in literature* (305–316), pet *prilog: rektorji Glasbene akademije in Akademije za glasbo (1939–1975; od prvega Antona Trosta do zad-*

njega v tej vrsti Mihaela Gunzka), *dekani Akademije za glasbo 1975–2019* (od prvega M. Gunzka do zadnjega, aktualnega Marka Vatovca, 2017 →), *zaslužni profesorji na UL AG od leta 1989 do leta 2019* (27), *profesorji Akademije za glasbo, prejemniki nagrad Prešernovega sklada* (te podeljujejo od leta 1964, pred tem pa so bile imenovane *Prešernove nagrade*, brez ločnice med njimi) in *prejemniki Prešernove nagrade za življenjsko delo* (317–321). V okviru tega znanstvenega aparata je tu še *imensko kazalo* (323–335). Če prištejemo še sprotne opombe (pod črto; 599), zagotovo nismo navedli prav vsega. Knjigo bogati dodatni odbrani in prebrani slikovni opus 61 enot (črno-belih in barvnih) fotografij. Te tako kot primarno besedilo kronološko in v še drugi dimenziji opozorijo na prehojeno pot slovenske glasbene *alme mater*, AG UL.

Monografija ob 80-letnici ljubljanske AG je izšla v zbirki *Glasba na Slovenskem po 1918*. Uredniki zbirke so Leon Stefanija, Aleš Nagode, Svanibor Pettan, Urša Šivic, D. Koter in Boštjan Udovič, člani uredniškega odbora pa Katarina Bogunović Hočevar, Matjaž Barbo, Branka Rotar Pance, Andrej Misson, Mojca Kovačič, Drago Kunej in Jana Arbeiter, recenzenta Primož Kuret in Breda Oblak (oba AG UL), lektor Damjan Popič. Knjigo sta založili in izdali *Znanstvena založba FF UL in AG UL*. Oblikovanje in prelom je delo Jureta Preglaja. Slika na naslovnici predstavlja v neke vrste silhuetni stilizaciji *Simfonični orkester AG* (2019) z dirigentom Simonom Dvoršakom (foto Jana Jocif). V prvi izdaji je monografijo natisnila *Birografika Bori* v nakladi 300 izvodov; izšla je s podporo *Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS*. Delo je ponujeno pod licenco *Creative Commons Priznanje avtorstva – Deljenje pod enakimi pogoji 4.0.* in mednarodna licenca (izjema so fotografije). V digitalni obliki je kot prva izdaja izšla v elektronski verziji in je prosto dostopna na <https://e-knjige.ff.uni-lj.si/>. Knjigo je avtorica D. Koter posvetila svojemu kolegu, doajenu in nestorju slovenske muzikologije zasl. prof. dr. Primožu Kuretu.

Kljub temu da imamo že kar nekaj vedenj o tej naši najvišji in edini glasbeni instituciji te vrste v okviru samo ene in prve (slovenske) univerze in kar v dobršni meri upošteva tudi avtorica, ta monografija predstavlja rezultate popolnoma novih raziskovalnih izhodišč in je najnovejša v tem predstavljanju. To pomeni, da smo prav po zaslugi te ekselentne slovenske glasbene raziskovalke, pedagoginje in znanstvenice seznanjeni z dejstvi in rezultati AG UL vse do leta 2019.

Dr. Franc Križnar Leon Stefanija in Suzana Zorko (ur.), Med ljubeznijo in poklicem. Sto let Konservatorija za glasbo in balet

Ljubljana, 2020, 764 str., format 24
x 14 cm, 34,90 €

Eno od vmesnih etap piramide slovenskega glasbenega šolstva – srednjo in višjo – zaznamujejo naslednji mejniki, tudi zaradi različnih poimenovanj in institucionalnih premeščanj (Ljubljanskega) *konservatorija: konservatorij ljubljanske Glasbene matice* (1919), *Srednja glasbena šola Glasbene akademije* (1939), *Akademija za glasbo* (1946), samostojna *Srednja glasbena šola* (1953–1963), *Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje* (1963–1981), *Srednja glasbena in baletna šola* (1981–2009) in današnji *Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana (KGBL; 2009 →)*. Bolj ali manj je v vseh teh stotih letih šlo vselej za glasbo ter balet in ples, vse drugo pa so bolj ali manj imenske spremembe. Zato verjetno ne bi našli na Slovenskem (v Ljubljani) visoko izobraženega in danes še kako aktivnega glasbenika, ki